

Ծանոթագրություն 1 «Իրավական դաշտ»

«ԲԼԵՍՍ» ՈՒՆԻՎԵՐՍԱԼ ՎԱՐԿԱՅԻՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆ սահմանափակ պատասխանատվությամբ ընկերությունը (այսուհետև՝ Կազմակերպություն կամ Ընկերություն) շահույթ ստանալու նպատակով հիմնադրված իրավաբանական անձ հանդիսացող առևտրային կազմակերպություն է, որը ստեղծվել է 19.02.2007թ-ին կայացած Կազմակերպության հիմնադիրների թիվ 1 ժողովի որոշմամբ և գրանցվել ՀՀ կենտրոնական բանկում՝ ԿԲ խորհրդի 2007թ ապրիլի 17-ի թիվ 115Ա որոշմամբ (գրանցման վկայականի համարը՝ 18), ստանալով թիվ 18 անժամկետ լիցենզիան:

Կազմակերպությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում հիմնականում զբաղվել է ձեռնարկատիրական և սպառողական վարկերի տրամադրմամբ:

Կազմակերպությունը որպես հարկատու ստացել է ՀՎՀՀ՝ 02702899, հաշվառված է ՊԵԿ համապատասխան տեսչությունում:

Կազմակերպությունը իր ծառայություններն է մատուցում գլխամասային գրասենյակի և թվով 5 մասնաճյուղերի միջոցով:

Կազմակերպության գլխամասային գրասենյակի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք. Երևան, Կոմիտասի պողոտա 1 շենք, թիվ 274/1 տարածք:

Կազմակերպության «Ստեփանակերտ» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ԱՀ, ք.Ստեփանակերտ, Մ.Մաշտոցի թիվ 1:

Կազմակերպության «Սիսիան» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Սիսիան, Իսրայելյանի փողոց թիվ 33/2:

Կազմակերպության «Նոր Նորք» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Բաղալ Մուրադյան փողոց թիվ 3-71:

Կազմակերպության «Ալավերդյան» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Տպագրիչների փողոց 9 շենք, թիվ 70 :

Կազմակերպության «Աջափնյակ» մասնաճյուղի գտնվելու վայրն է՝ ՀՀ, ք.Երևան, Մարգարյան փողոց, թիվ 22/7 :

2019 թվականի դեկտեմբերի 31-ի դրությամբ Կազմակերպությունը ունեցել է 39 աշխատակից, որից 10-ը՝ սպասարկող անձնակազմ:

Ծանոթագրություն 2 «Հաշվապահական սրանդարտներ»

Ներքոհիշյալ հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությունը հաշվետու ժամանակաշրջանում կիրառվել է ֆինանսական հաշվետվությունների կազմման էական դրույթների նկատմամբ:

2.1 Ֆինանսական հաշվետվությունների կազմումը և ներկայացումը

Տվյալ ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվել են Հաշվապահական Հաշվառման Միջազգային Ստանդարտներին համապատասխան և հաշվետվությունների ձևերը համապատասխանում են ՀՀՄՍ պահանջներին:

Ֆինանսական հաշվետվությունները ներկայացված են ՀՀ դրամով (հազարների ճշտությամբ):

2.2 Անընդհատություն

Ֆինանսական հաշվետվությունները պատրաստվել են Կազմակերպության գործունեության անընդհատության սկզբունքի հիման վրա, որը ենթադրում է, որ Կազմակերպության ակտիվները պետք է իրացվեն և պարտավորությունները մարվեն վերջինիս գործունեության բնականոն ընթացքում:

2.3 Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները ընդգրկում են դրամարկը և բանկերում գտնվող բանկային հաշիվները:

Դրամական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվեկշռում ճանաչվում և չափվում են ստացման հատուցման իրական արժեքով:

2.4. Հիմնական միջոցներ

Հիմնական միջոցները հաշվառվում են պատմական արժեքով՝ հանած կուտակված մաշվածությունը: Եթե հիմնական միջոցի փոխհատուցվող գումարը փոքր է դրա հաշվեկշռային արժեքից, ապա ժամանակավոր չհամարվող պայմանների արդյունքում, համապատասխան ակտիվը նվազեցվում է մինչև այդ փոխհատուցվող արժեքը:

Մաշվածությունը հաշվարկվում է գծային մեթոդով, որի հիմքում ընկած է ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը: Կիրառվել են մաշվածության հետևյալ տարեկան դրույքաչափերը՝

	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարի)	Դրույքաչափ (%)
Շենքեր	20	5
Հաշվապահական և համակարգչային տեխնիկա	1	100
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20
Փոխադրամիջոց	5	20
Վարձակալված հիմնական միջոցի վրա կատարված կապիտալ ներդրումները	20	20

Հիմնական միջոցների վերանորոգման և պահպանման ծախսերը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում այն ժամանակահատվածում, որում դրանք տեղի են ունեցել: Կապիտալ բնույթի վերանորոգման ծախսերը ներառվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքի մեջ, երբ հավանական է, որ դրանք շնորհիվ առաջացած ապագա տնտեսական օգուտները՝ ավելի շատ, քան ակնկալվում էր ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից կհոսեն դեպի Կազմակերպություն: Կապիտալ վերանորոգումների մաշվածությունը հաշվարկվում է համապատասխան ակտիվի մնացորդային օգտակար ծառայության ընթացքում:

Հիմնական միջոցների օտարումից ծախսերը և եկամուտները որոշվում են՝ համեմատելով ակտիվի օտարումից զուտ մուտքերն ու հաշվեկշռային արժեքը և ներառվում են գործառնական եկամտի մեջ:

Երբ վաճառվում են վերագնահատված ակտիվները, օտարված ակտիվին վերագրելի և վերագնահատման պահուստում ներառված գումարները վերագրվում են չբաշխված շահույթին:

2.5. Ոչ նյութական ակտիվներ

Ոչ նյութական ակտիվները ներառում են համակարգչային ծրագրերը:

Առանձին ձեռք բերված ոչ նյութական ակտիվները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են ինքնարժեքով: Սկզբնական ճանաչումից հետո ոչ նյութական ակտիվները հաշվառվում են ինքնարժեքով՝ հանած կուտակված ամորտիզացիան և ցանակացած կուտակված արժեզրկման ծախս: Ոչ նյութական ակտիվների օգտակար ծառայության ժամկետները կարող են լինել որոշակի և անորոշ: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցողները ամորտիզացվում են գծային մեթոդով 10 տարվա ընթացքում և գնահատվում են արժեզրկման համար, երբ առկա են արժեզրկման հատկանիշները: Որոշելի օգտակար ծառայության ժամկետ ունեցող ակտիվների ամորտիզացիայի ժամանակահատվածներն ու մեթոդները վերանայվում են առնվազն յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա վերջին:

Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ոչ նյութական ակտիվները չեն ամորտիզացվում, բայց տարին մեկ անգամ ստուգվում են արժեզրկման համար անհատական կամ դրամային միջոցներ ստեղծող միավորի մակարդակով: Օգտակար ծառայության անորոշ ժամկետ ունեցող ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը վերանայվում է յուրաքանչյուր տարի՝ պարզելու համար, թե արդյո՞ք ակտիվի օգտակար ծառայության ժամկետը դեռևս անորոշ է գնահատվում:

Համակարգչային ծրագրերի պահպանմանը վերագրելի ծախսերը ծախս են ճանաչվում առաջացման պահին:

Համակարգչային ծրագրեր

10

10

2.6 Վարկեր և այլ փոխառություններ

Վարկերը և այլ փոխառությունները հաշվեկշռում հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը, հանած օրենսդրությամբ սահմանված, դրանց գծով հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստները:

2.7 Արժեզրկման պահուստ

Յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ Կազմակերպությունը գնահատում և ճանաչում է ֆինանսական ակտիվների կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի գծով սպասվող պարտքային կորուստը ՖՀՄՍ 9 ստանդարտի համաձայն: Արժեզրկումը գնահատվում և ճանաչվում է մինչև արժեզրկման անկողմնակալ վկայության տեղի ունենալը: Արժեզրկման վերաբերյալ գնահատումներ և դասակարգումներ արվում են ֆինանսական ակտիվի ճանաչման պահին: Արժեզրկման նպատակով կատարված դասակարգումից կախված փոխվում է նաև տոկոսային եկամտի հաշվարկը:

Ֆինանսական ակտիվներ

ՖՀՄՍ 9 ստանդարտի համաձայն ֆինանսական ակտիվների գծով սպասվող պարտքային կորուստի հաշվարկման համար Կազմակերպությունը սահմանում է հետևյալ հասկացությունները.

“Սպասվող պարտքային կորուստ” պարտքային կորուստների միջին կշռված մեծություն, որը հաշվարկվում է դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականությամբ կշռման միջոցով: ՍՊԿ գնահատվում է առկա այն տեղեկատվության վերլուծության հիման վրա, որի հավաքագրումը հնարավոր է առանց անհարկի ծախսումների ու ջանքերի: ՍՊԿ գումարը պետք է արտացոլի կորուստի տեղի ունենալու հավանականությունը:

Ակտիվների պորտֆելային գնահատման ժամանակ յուրաքանչյուր ակտիվի գծով ՍՊԿ հաշվարկվում է որպես հետևյալ երեք բաղադրիչների արտադրյալ.

ա) ակնկալվող դրամական հոսքեր, բերված ներկա արժեքի սկզբնական կամ տվյալ պահին կիրառելի վերանայված արդյունավետ տոկոսադրույքով,

բ) հաջորդ 12 ամսվա կամ ակտիվի մնացած ժամկետի համար հաշվարկված դեֆոլտի (պարտքային կորուստների) հավանականություն,

գ) դեֆոլտային ակտիվների գծով կորուստների մեծություն:

“Դեֆոլտային վարկ” վարկ, որի գծով բավարարված է հետևյալ պայմաններից մեկը.

• վարկի տևողության ընթացքում անընդմեջ ժամկետանց օրերի թիվը կազմել է 91 կամ ավել,

• հաշվետվության օրվա դրությամբ վարկառուի կամ իր բիզնեսի վերաբերյալ այնպիսի բացասական տեղեկատվության առկայություն, որը կարող է հանգեցնել վարկի դեֆոլտային դառնալուն, այդ թվում՝ մակրոտնտեսական պայմանների էական վատացում,

• հաշվետվության օրվա դրությամբ առկա է Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված սուբյեկտիվ չափանիշներից մեկը:

“Պարտքային ռիսկի էական ավելացում” հաշվետվության օրվա դրությամբ վարկի գծով հետևյալ հանգամանքներից մեկի առկայությունը.

• վարկի տևողության ընթացքում անընդմեջ ժամկետանց օրերի թիվը կազմել է 31-90 օր,

• գրավի արժեքի էական նվազում, երաշխավորների ֆինանսական վիճակի էական վատացում, որի մասին առկա է փաստաթղթավորված տեղեկատվություն,

• վարկառուի կամ իր բիզնեսի վերաբերյալ այնպիսի բացասական տեղեկատվության առկայություն, որը կարող է էական ազդեցություն ունենալ իր ֆինանսական պարտավորությունների մարման վրա, այդ թվում՝ մակրոտնտեսական պայմանների վատացում,

• Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված այլ սուբյեկտիվ չափանիշներ:

“Պարզեցված մոտեցում” մոտեցում, որը կիրառվում է դեբիտորական պարտքերի համար: Այս դեպքում Կազմակերպությունը չի հետևում տվյալ ակտիվների գծով վարկային ռիսկի

փոփոխություններին, փոխարենը՝ Կազմակերպությունը ճանաչում է կորուստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով ֆինանսական ակտիվի ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստներից:

“Ցածր պարտքային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում”՝ մոտեցում, որը կիրառվում է այն ակտիվների համար, որոնք հաշվետու ամսաթվի դրությամբ ունեն Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված արտաքին վարկանիշ: Կազմակերպությունը չի հետևում տվյալ ակտիվների գծով վարկային ռիսկի փոփոխություններին և ճանաչում է կորուստի պահուստը յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ՝ ելնելով ֆինանսական ակտիվի 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստներից:

“Ձեռքբերված կամ սկզբնապես արժեզրկված ակտիվի մոտեցում”՝ մոտեցում, որը կիրառվում է, երբ ֆինանսական ակտիվի սկզբնական ճանաչման ժամանակ այն գնահատվել է որպես արժեզրկված ակտիվ՝ կապված կոնտրագենտի մեկ այլ արժեզրկված վարկ ֆինանսավորելու, կոնտրագենտի, ինչպես նաև կոնտրագենտին փոխկապակցված անձանց զգալի ֆինանսական դժվարությունների հետ, կամ պայմանավորված այլ սուբյեկտիվ չափանիշներով: Այս ակտիվները, ի սկզբանե, ճանաչվում են իրական արժեքով, իսկ ակնկալվող դրամական հոսքերը հաշվարկվում են՝ հիմք ընդունելով վարկային ռիսկով կշռված արդյունավետ տոկոսադրույքը: Սպասվող պարտքային կորուստը որոշվում է այն ժամանակ, երբ կանխատեսվող դրամական հոսքերը նվազում են սկզբնական ճանաչման ժամանակ ակնկալվող հոսքերի համեմատ:

“Ընդհանուր մոտեցում”՝ տվյալ մոտեցման շրջանակներում արժեզրկումից կորուստի հաշվարկը կատարվում է եռափուլ գործընթացով, որն արտահայտում է ակտիվի պարտքային ռիսկի փոփոխությունը:

Արժեզրկման խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են միատարր խմբերի Կազմակերպության ներքին ընթացակարգերի հիման վրա, որոնք կարող են հաշվի առնել ֆինանսական ակտիվների այնպիսի բնութագրիչներ, ինչպիսիք են՝ ակտիվի տեսակը, ժամկետանց կարգավիճակը, վարկառուի գործունեության ճյուղը և այլ գործոններ:

Վարկերի խմբային գնահատման նպատակով Կազմակերպությունը դիտարկել է հետևյալ խմբերը՝

- մինչև 5 մլն դրամ գումարով և մինչև 1 տարի տևողությամբ վարկեր, որոնք ապահովված են թանկարժեք մետաղներով,
- մինչև 5 մլն դրամ գումարով, 1 տարի և ավել տևողությամբ վարկեր, որոնք ապահովված են թանկարժեք մետաղներով,
- մինչև 5 մլն դրամ գումարով վարկեր, որոնք ապահովված են այլ գրավներով,
- 5 մլն դրամ և ավել գումարով վարկեր:

Պահուստի գումար¹ առ 31.12.19թ., ՀՀ դրամ

	Կոլեկտիվ գնահատման խմբերը						Ընդամենը
	<5.0 մլն այլ գրավով	<5.0 մլն ոսկով <365	<5.0 մլն ոսկով >=365	≥5.0 մլն. Դրամ			
				կոլեկտիվ գնահատվ ած	անհա տապե ս գնահ ատվա ծ	ընդամենը	
I փուլ	3 011 454	7 384 709	27 676 491	33 272 498	-	33 272 498	71 345 152
II և III փուլեր	-	53 759	164 594	3 103 311	-	3 103 311	3 321 664
Ընդամենը	3 011 454	7 438 468	27 841 085	36 375 809	-	36 375 809	74 666 817

¹ Առանց 100% -ով պահուստավորված վարկերի պահուստի:

Այն վարկերի նկատմամբ, որոնք գերազանցում են Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանված անհատական գնահատման շեմը, ինչպես նաև արժեզրկված վարկերի նկատմամբ կիրառվում է անհատական մոտեցում:

Սպասվող պարտքային կորուստների գնահատումը Կազմակերպությունն իրականացրել է պատմական տվյալների, ինչպես նաև մակրոտնտեսական ցուցանիշների (օրինակ՝ տնտեսական ակտիվության ցուցանիշ, սպառողական գների ինդեքս, տրանսֆերտներ, և այլն) կանխատեսումների հիման վրա՝ հաշվի առնելով մակրոտնտեսական 4 սցենար. բազային, լավատեսական, վատատեսական և խիստ վատատեսական: Արժեզրկման պահուստի հաշվարկի նպատակով նշված սցենարներով ստացված արդյունքները խմբավորվել են՝ հիմք ընդունելով համապատասխան տեսակարար կշիռները: Ընդհանուր մոտեցման շրջանակներում առանձնացվում է ակտիվների արժեզրկման 3 փուլ.

ա) առաջին փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց պարտքային որակը սկզբնական ճանաչումից հետո էապես չի նվազել, կամ որոնց նկատմամբ կիրառվել է Ցածր պարտքային ռիսկի հետ կապված պարզեցման մոտեցում,

բ) երկրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով սկզբնական ճանաչումից հետո արձանագրվել է Պարտքային ռիսկի էական ավելացում, սակայն պարտքային կորուստի վերաբերյալ օբյեկտիվ տվյալներ չկան,

գ) երրորդ փուլ, որը վերաբերում է այն ակտիվներին, որոնց գծով առկա են արժեզրկման վերաբերյալ օբյեկտիվ վկայություններ:

Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են այն չափանիշները, որոնց առկայության դեպքում երրորդ և երկրորդ փուլում գտնվող ակտիվները կարող են վերադասակարգվել առաջին փուլ:

Առաջին փուլում գտնվող ակտիվների համար ճանաչվում է 12 ամսվա սպասվող պարտքային կորուստ, իսկ երկրորդ և երրորդ փուլերի ակտիվների համար՝ ամբողջ ժամկետի համար հաշվարկված սպասվող պարտքային կորուստ:

Կազմակերպությունը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկի զսպման նպատակով: Տվյալ միջոցների թվում կարևոր տեղ է զբաղեցնում վարկերի վերադարձի ապահովումը գրավով և ապահովման այլ տեսակի միջոցներով: Կազմակերպության ներքին իրավական ակտերով սահմանվում են յուրաքանչյուր վարկատեսակի համար ընդունելի ապահովման միջոցները, դրանց գնահատման և փաստաթղթավորման կարգը: Կազմակերպության հիմնական ապահովման միջոցներն են թանկարժեք իրերի և անշարժ գույքի գրավը, ինչպես նաև երաշխավորությունները: Ստորև բերվող աղյուսակում ներկայացված է վարկային պորտֆելի բաշխումն ըստ առանձին ապահովման միջոցների:

Վարկերի ապահովվածության վերլուծություն² առ 31.12.19թ.

Հիմնական ապահովման միջոց	Վարկային պորտֆել ներկա արժեքով, ՀՀ դրամ	Պահուստի գումար, ՀՀ դրամ	Տվյալ ապահովման միջոցով ապահովված վարկային պորտֆելի մասնաբաժին
առանց գրավի	3 172 360	150 242	0,08%
անշարժ գույք	1 220 398 701	24 599 732	29,38%
իրավունքի գրավ	9 484 195	494 855	0,23%
երաշխավորություն	338 103 168	5 916 398	8,14%
ոսկի	2 490 092 962	41 772 226	59,95%
փոխադրամիջոց	92 083 412	1 733 363	2,22%
ընդամենը	4 153 334 797	74 666 817	100,00%

² 100% -ով ապահուստավորված վարկերը ներառված չեն:

Պարտքային ֆինանսական ակտիվների գծով, որոնց հիմքում ընկած պայմանագրի երկրորդ կողմը հանդիսանում է ֆինանսական կազմակերպություն կամ պետություն, պահուստի հաշվարկման համար Կազմակերպությունը գնահատել է նշված ֆինանսական կազմակերպությունների գործունեությունը՝ հիմնվելով մի խումբ՝ ինչպես ֆինանսական, այնպես էլ ոչ ֆինանսական ցուցանիշների վրա, իսկ պետության դեպքում հաշվի է առնվել Մուդիզ վարկանիշային գործակալության կոմից տրվող՝ երկարաժամկետ արտարժույթային պարտատոմսերի վարկանիշները:

Այլ ֆինանսական ակտիվների գծով պահուստ, ՀՀ դրամ

	31.12.19թ.	
	Գումար	Պահուստ
Բանկային հաշիվներ	10 982 568	38 480
Բանկային ավանդներ	5 489 919 460	50 923 788
Պետական արժեթղթեր	2 462 189 094	11 006 791

Վերը նշված ֆինանսական ակտիվները անհատապես արժեզրկված կամ ժամկետանց չեն:
Հաշվետվության օրվա դրությամբ Կազմակերպությունը չունի ձեռքբերված կամ սկզբնապես արժեզրկված ակտիվ:

Ծանոթագրություն 3 «Տոկոսային և նմանադիպ եկամուտներ»

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Տոկոսային եկամուտներ բանկային հաշիվներից և ավանդներից	151144	120631	640167	436514
Տոկոսային եկամուտներ վարկերից և այլ փոխատվություններից	155442	159659	608850	846379
Այլ տոկոսային եկամուտ		56204		115773
Տոկոսային եկամուտներ ՀՀ պետական արժեթղթերից	57979	27164	174953	76003
	364565	363658	1423970	1474669

Ծանոթագրություն 4 «Տոկոսային և նմանադիպ ծախսեր»

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդներից ստացված փոխառությունների դիմաց	(137554)	(137695)	(543928)	(544102)
Տոկոսային ծախսեր կնքված ռեպո համաձայնագրերի դիմաց	(33462)	(16046)	(96754)	(65892)
Այլ տոկոսային ծախսեր	(6243)	(66)	(25437)	(66)
	(177259)	(153807)	(666119)	(610060)

Ծանոթագրություն 5 «Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներից զուտ շահույթ/(վնաս)

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող Ֆինանսական ակտիվների վաճառքից զուտ շահույթ/վնաս	--	--	--	--
Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից զուտ շահույթ/ վնաս	--	--	--	--
	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 6 «Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներից զուտ շահույթ/(վնաս)

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումների վաճառքից զուտ շահույթ/ վնաս	--	--	--	--
	--	--	--	--

Ծանոթագրություն 7 «Արտարժույթային գործարքներից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Արտարժույթի առուվաճառքից ստացված զուտ շահույթ/(վնաս)	3	--	23	--
Արտարժույթի վերագնահատումից ստացվախ զուտ շահույթ/(վնաս)	6	(32)	(40)	(127)
	9	(32)	(17)	(127)

Ծանոթագրություն 8 «Այլ գործառնական եկամուտ»

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Արտասովոր եկամուտներ	--	--	--	--
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	4857	2271	10548	21245
Այլ եկամուտներ	322	204	1111	524
	5179	2475	11659	21769

Ծանոթագրություն 10 «Ընդհանուր վարչական ծախսեր»

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Ծախսեր անձնակազմի գծով	(93779)	(108655)	(280693)	(266638)
Կառավարչական ծախսեր	(16343)	(20731)	(64945)	(87756)
	(110122)	(129386)	(345638)	(354394)

Ծանոթագրություն 11«Այլ գործառնական ծախսեր»

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
--	-----------------------	-----------------------	-----------------------	-----------------------

Վճարված տույժեր և տուգանքներ		(754)		(754)
Գովազդային և ներկայացուցչական ծախսեր	(3388)	(2358)	(7923)	(5757)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	(2981)	(3586)	(12672)	(13544)
Այլ ծախսեր	(6568)	(4753)	(20245)	(23415)
	(12937)	(11451)	(40840)	(43470)

Ծանոթագրություն 12 «Շահութահարկի գծով ծախս»

	01/10/19- 31/12/19	01/10/18- 31/12/18	01/01/19- 31/12/19	01/01/18- 31/12/18
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս				
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	-111427	-121766	-62908	-163629
	-111427	-121766	-62908	-163629

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ

	2019	ՖԱՄՀ ճանաչված	2018
Ընդամենը հետաձգված հարկային ակտիվներ	14302		2143
Ընդամենը հետաձգված հարկային պարտավորություններ	-104590		-58501
Զուտ հետաձգված հարկային ակտիվներ/ պարտավորություն	-90288		-56358

Ծանոթագրություն 13 «Դրամական միջոցներ և բանկային հաշիվներ

	31/12/19	31/12/18
Կանխիկ դրամական միջոցներ և դրան հավասարեցված վճարային փաստաթղթեր	20815	20132
Բանկային հաշիվներ բանկերում	10983	22131
Բանկերում բանկային հաշիվների միջոցների գծով ստացվելիք տոկոսներ	2	2
Տեղաբաշխված բանկային հաշիվների և այլ ավանդների գծով պահուստ	-38	-51
	31762	42214

Ծանոթագրություն 14 «Շահույթ /վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ

	31/12/19	31/12/18
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	2374649	974614
այլ երկրների պետական արժեթղթեր	--	--
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի գծով ստացվելիք տոկոսներ	87540	39143

Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	--	--
այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	--	--
աժանցյալ գործիքներ	--	--
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթերի գծով պահուստ	-11007	-16487
	2451182	997270

Ծանոթագրություն 15 «Բանկերում տեղաբաշխված միջոցներ»

	31/12/19	31/12/18
Բանկերում ներդրված ավանդներ	5473853	5291484
Բանկերում ներդրված ավանդների գծով հաշվարկված տոկոսներ	16067	21981
Դեպոնացված միջոցներ բանկերում	-50924	-12366
	5438996	5301099

Ծանոթագրություն 16 «Դրամական շուկայում այլ տեղաբաշխումներ»

	31/12/19	31/12/18
Ֆինանսական կազմակերպություններում ներդրված ավանդներ	--	--
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ	--	--
Տեղաբաշխված վարկերի գծով պահուստ	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 17 «Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխատվություններ»

	31/12/19	31/12/18
Տրամադրված վարկեր և այլ փոխատվություններ(ներառյալ ստացվելիք տոկոսագումարները)	4153335	4314219
Տեղաբաշխված վարկերի գծով պահուստ	-74667	-58814
	4078668	4255405

Ծանոթագրություն 18 «Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումներ»

	31/12/19	31/12/18
Հայաստանի Հանրապետության պետական արժեթղթեր	--	--
այլ երկրների պետական արժեթղթեր	--	--
Հայաստանի Հանրապետության ոչ պետական արժեթղթեր	--	--
այլ երկրների ոչ պետական արժեթղթեր	--	--
աժանցյալ գործիքներ	--	--
Ֆակտորինգային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
դեպիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ ծան.9	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 19«Այլ գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ»

	31/12/19	31/12/18
Ստացվելիք շահաբաժիններ	--	--
Հավատարմագրային կառավարման գործառնությունների գծով	--	--

ստացվելիք գումարներ		
Երաշխիքների գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
Հեջավորման ածանցյալ գործիքներ	--	--
Ստացվելիք այլ գումարներ	--	--
Դեպիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ		

Ծանոթագրություն 20 «Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ»

	31/12/19	31/12/18
Վարձակալության գծով ստացվելիք գումարներ	--	--
Չճանաչված տոկոսային եկամուտներ	--	--

Ծանոթագրություն 21 «Վաճառքի համար պահվող ոչ ընթացիկ ակտիվներ»

	31/12/19	31/12/18
Բռնագանձված գրավ	35784	35784
	35784	35784

Ծանոթագրություն 22 «Հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական արժեքներ»

Շահագործման մեջ գտնվող ակտիվներ	Հող, շենք և գույք	Համակարգչային սարքավորում	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջին տվյալները	68797	21127	12273	39021	141218
Ավելացում	77	462		97	636
Օտարում/դուրս գրում	-1522	-2452		-2012	-5987
Ընթացիկ տարվա վերջի տվյալները	67352	19136	12273	37106	135867
Մաշվածք					
Սկզբնական մնացորդ	15511	19519	12273	23238	70541
Կուտակված ամորտիզացիա	6099	2090		5236	13425
Կուտակված արժեզրկում	-2603	-3172		-2136	-7911
Վերջնական մնացորդ	19007	18437	12273	26338	76055
Զուտ հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջ	53286	1608		15783	70677

Ընթացիկ տարվա վերջ	48345	699		10768	59812
---------------------------	--------------	------------	--	--------------	--------------

Շահագործումից դուրս ակտիվներ	Հող, շենք և գույք	Համակարգչային սարքավորում	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Հաշվեկշռային արժեք					
Նախորդ տարվա վերջին տվյալները					
Ավելացում					
Օտարում/դուրս գրում					
Ընթացիկ տարվա վերջի տվյալները					
Մաշվածք					
Սկզբնական մնացորդ					
Կուտակված ամորտիզացիա					
Կուտակված արժեզրկում					
Վերջնական մնացորդ					

Կապիտալ ներդրումներ հիմնական միջոցներում և ոչ նյութական ակտիվներում

	Կապ.ներդրում	Ընդամենը
Ինքնարժեք		
Ինքնարժեք առ 01.01.2018թ.	18003	18003
Ավելացումներ		
Առ 31.12.2018թ.	18003	18003
Ավելացումներ		
Առ 31.12. 2019թ.	18003	18003
Մաշվածություն		
Առ 01.01.2019թ.	2499	2499
Մաշվածության գումար	1178	1178
Առ 31.12.2019թ.	3677	3677
Հաշվեկշռային արժեք		
Առ 01.01.2019թ.	15504	15504
Առ 31.12.2019թ.	14326	14326

Ծանոթագրություն 23 «Այլ ակտիվներ»

	31/12/19	31/12/18
Դեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	1930	12063
Դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների գծով պահուստ	-79	-94
Արագամաշ առարկաներ	1632	1820
Այլ ակտիվներ	268471	244
	271954	14033

Ծանոթագրություն 24 «Բանկերից ստացված փոխառություններ և վարկեր»

	31/12/19	31/12/18
Բանկերից ներգրաված փոխառություններ	--	--
Բանկերից ստացված վարկեր և այլ փոխառություններ	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 25 «Դրամային շուկայից ստացված այլ փոխառություններ»

	31/12/19	31/12/18
Ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված փոխառություններ	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 26 «Հաճախորդներից ներգրաված փոխառություններ»

	31/12/19	31/12/18
Ներգրավված ցպահանջ փոխառություններ		
Ներգրավված ժամկետային փոխառություններ (ներառյալ վճարվելիք տոկոսագումարները)	6120638	6123658
Ռեպո համաձայնագրեր բանկերի հետ (ներառյալ վճարվելիք տոկոսագումարները)	2054850	910329
	8175488	7033987

Ծանոթագրություն 27 «Վարկային կազմակերպության կողմից թողարկված արժեթղթեր»

	31/12/19	31/12/18
Առանց տոկոսի արժեթղթեր	--	--
Տոկոսային արժեթղթեր	--	--
Թողարկված այլ արժեթղթեր	--	--
	--	--

Ծանոթագրություն 28 «Վճարվելիք գումարներ»

	31/12/19	31/12/18
Վճարման ենթակա շահաբաժիններ	--	--
Հավատարմագրային կառավարման պայմանագրերի գծով վճարվելիք գումարներ	--	--

	31/12/19	31/12/18
	--	--
<u>Ծանոթագրություն 29 «Այլ պարտավորություններ»</u>		
Պարտավորություններ տրամադրված չեկերի գծով	--	--
Կրեդիտորական պարտքեր	86062	85259
Այլ պարտավորություններ	274880	1119
	360942	86378

Ծանոթագրություն 30 «Հետաձգված հարկային պարտավորություններ»

	31/12/19	31/12/18
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	90288	118257
	90288	118257

Ծանոթագրություն 31 «Պահուստներ»

	31/12/19	31/12/18
Վարկային գծերի չօգտագործված մասի պահուստներ	17145	4338
	17145	4338

Ծանոթագրություն 32 «Կանոնադրական կապիտալ»

Առ 31.12.2019թ-ը Ընկերությունում գրանցված և ամբողջությամբ վճարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 1.700.000.000 ՀՀ դրամ: Համաձայն Ընկերության կանոնադրությանը, կանոնադրական կապիտալը բաղկացած է 100 (հարյուր) բաժնետոմսից՝ յուրաքանչյուրը 17.000.000 ՀՀ դրամ անվանական արժեքով:

Կազմակերպության մասնակիցներն են՝

Մասնակցի անունը/անվանումը	Բաժնետոմսերի քանակ (հատ)	Բաժնեմասի անվանական արժեքը (հազ.դրամ)	Ընդհանուր գումարը (հազ.դրամ)
Հակոբ Աշոտի Հակոբյան	50	17.000.000	850.000.000
Արսեն Սեյրանի Միքայելյան	50	17.000.000	850.000.000
Ընդամենը	100		1.700.000.000

Ընկերության կանոնադրական կապիտալը իր մասնակիցների կողմից ներդրվել է ՀՀ դրամով, և նրանք իրավունք ունեն ստանալ շահաբաժիններ և կապիտալի այլ տեղաբաշխումներ ՀՀ դրամով:

Ծանոթագրություն 33 «Վերազնահատման պահուստներ»

	31/12/19	31/12/18
Վաճառքի համար նախատեսված ներդրումների վերազնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ/ վնաս	388185	235341
Հիմնական միջոցների վերազնահատման պահուստ		
Այլ պահուստներ		
	388185	235341

Ծանոթագրություն 34 «Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների վերաբերյալ»

Ակտիվների և պարտավորությունների մարման ժամկետների մասին ծանոթագրությունը կազմվում է հաշվապահական հաշվեկշռի ամսաթվից հետո մինչև մարման ամսաթիվը մնացած ժամանակաշրջանի մեթոդով:

Այս վերլուծությունում չեն ներառվում այն ոչ ֆինանսական ակտիվները, որոնք չունեն ժամկետայնություն:

Ակտիվներ	1 ամսից պակաս	1-3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1-3 տարի	3 տարուց ավելի	Ընդամենը
Պահանջներ ռեզիդենտ բանկերի նկատմամբ		234505		5239348		5473853
Պահանջներ կառավարության նկատմամբ			14302			14302
Պահանջներ տրամադրված վարկերի գծով	98982	274088	1998894	830702	681727	3884393
Պարտատոմսեր						
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված արժեթղթեր					2462189	2462189
Հաշվարկված ստացվելիք տոկոսներ	38103	33				38136
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	137085	508626	2013196	6070050	3143916	11872873

Պարտավորություններ	1 ամսից պակաս	1- 3 ամիս	3 ամսից 1 տարի	1- 3 տարի	3 տարուց ավելի	Ընդամենը
Պարտավորություններ ներգրաված փոխառությունների գծով		100000	963910	3265000	1649850	5978760
Պարտավորություններ ՀՀ կառավարության նկատմամբ	8163		15828			23991
Հաշվարկված վճարվելիք տոկոսներ	36250	98750	19273			154273
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրաված արժեթղթեր	2042875					2042875
Այլ պարտավորություններ	65321	6500	29250	78000	335100	514171
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2152609	205250	1028261	3343000	1984950	8714070

Ծանոթագրություն 35 «Արտարժույթային զամբյուղ»

Այս ծանոթագրությունում արտացոլվում են դրամային և արտարժույթային ակտիվների և պարտավորությունների զուտ դիրքերը:

	Դրամ	Ազատ փոխարկելի արտարժույթ	Սահմանափակ փոխարկելի արտարժույթ	Ընդամենը
Ակտիվներ	387027	387027	--	387027
Պարտավորություններ	385811	385811	--	385811
Զուտ արտարժույթային դիրք	1216	1216	--	1216

Ծանոթագրություն 36 «Տոկոսադրույքի ռիսկ»

Այս ծանոթագրությունում արտացոլվում են ակտիվների և պարտավորությունների միջին տոկոսադրույքները:

	մինչև 1 ամիս		1-3 ամիս		3 ամսից 1 տարի		1 տարուց ավելի	
	Նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	Նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	Նախորդ տարի	ընթացիկ տարի	Նախորդ տարի	ընթացիկ տարի
Ներգրավված միջոցներ								
Դրամով							9,2	9,2
Արտարժույթով							8,9	8,9
Տեղաբաշխված միջոցներ								
Դրամով	17,5	13,17	17,4	14,7	18,8	15,3	15,43	14,81
Արտարժույթով								13,99

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների իրական արժեքը կամ ապագա դրամական հոսքերը կտատանվեն շուկայում առկա փոփոխությունների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքի և փոխարժեքի տատանումները: Կազմակերպությունը չի տեղաբաշխել և չի ստացել տատանվող տոկոսադրույքով վարկեր: Բացի փոխարժեքային ռիսկի կենտրոնացումներից, Կազմակերպությունը չունի շուկայական ռիսկի այլ կենտրոնացումներ:

Ծանոթագրություն 37 «Պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ»

Կազմակերպության կողմից տրամադրվել են վարկային գծեր, որոնց չօգտագործած մասը **31.12.2019թ-**ի դրությամբ կազմում է **45.359,0** հազ. ՀՀ դրամ: Նշված պոտենցիալ պարտավորությունների գծով կատարվել է պահուստավորում **17.145,0** հազ. ՀՀ դրամի չափով:

Ծանոթագրություն 38 «Ակտիվների, պարտավորությունների և հեղհաշվեկշռային հոդվածների կենտրոնացում»

Կազմակերպության տեղաբաշխված միջոցների կենտրոնացումը ըստ ճյուղերի /մայր գումարի մնացորդ/ **31.12.2019թ.** դրությամբ հետևյալն է՝

Արդյունաբերություն-	220.000,0	հազ ՀՀ դրամ
Առևտուր -	53.757,0	հազ ՀՀ դրամ
Ֆինանսական հաստված-	5.473.853,0	հազ ՀՀ դրամ
Հիպոթեքային վարկեր-	544.985,0	հազ ՀՀ դրամ
Սպառողական վարկեր-	2.944.873,0	հազ ՀՀ դրամ
Տնտեսության այլ ճյուղեր-	337.238,0	հազ ՀՀ դրամ

Ծանոթագրություն 39 «Գրավադրված ակտիվներ»

Կազմակերպության կողմից տրամադրված վարկերի մայր գումարների մնացորդը **31.12.2019թ.**-ի դրությամբ կազմում է **4.100.853,0** հազ. ՀՀ դրամ: Գրավադրված ակտիվների և ստացված երաշխավորությունների ետհաշվեկշռային արժեքը կազմում է **8.843.881,0** հազ. ՀՀ դրամ, որից՝

Անշարժ գույք -	3.198.340,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Պատրաստի արտադրանք և ապրանքներ -	95.000,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Ոսկյա իրեր -	2.714.821,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Այլ արժեթղթեր -	50,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Փոխադրամիջոցներ -	300.870,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Այլ հիմնական միջոցներ	135.000,0	հազ.ՀՀ դրամ,
Ստացված երաշխավորություններ-	2.399.800,0	հազ.ՀՀ դրամ:

Ծանոթագրություն 40 «Կապակցված կողմեր»

Կողմերը համարվում են կապակցված եթե նրանցից մեկը կարող է վերահսկել մյուսին կամ նշանակալի ազդեցություն ունենա մյուսի վրա՝ ֆինանսական և գործառնական որոշումներ կայացնելիս: Ներկայացվող հաշվետվությունների առումով կազմակերպության կապակցված կողմերն են՝ նրա բաժնետերերը, ղեկավար անձնակազմի անդամները, խորհրդի անդամները ինչպես նաև նրանց հետ կապակցված և նրանց կողմից վերահսկող այլ անձինք և կազմակերպությունները:

Մասնակիցներ

Հակոբ Հակոբյան	բաժնետեր
Արսեն Միքայելյան	բաժնետեր

Կազմակերպության հետ փոխկապակցված անձինք

«Հայբիզնեսբանկ» ՓԲԸ	խորհրդի նախագահ՝ Արսեն Միքայելյան
«Քարավան» ՍՊԸ («ԲԼԵՍՍ» ՈՒՎԿ փոխատու)	միակ մասնակից՝ Հակոբ Հակոբյան

ԳՈՐԾԱԴԻՐ ՄԱՐՄԻՆ

Հայկ Ստեփանյան	գլխավոր տնօրեն-վարչության նախագահ
Լիլիթ Նաջարյան	գլխավոր հաշվապահ-վարչության անդամ
Հայկ Սարգսյան	վարչության անդամ

ԽՈՐՀՈՒՐԴ

Արսեն Միքայելյան	խորհրդի նախագահ
Հակոբ Հակոբյան	խորհրդի անդամ
Համլետ Սիմոնյան	խորհրդի անդամ

Կազմակերպությունն իր գործունեության ընթացքում ներգրավված է լինում կապակցված կողմերի հետ մի շարք գործարքներում:

Այդ գործարքները ներառում են փոխառությունների տրամադրումը, վարկերի տրամադրումը և վարձակալական ծառայությունների մատուցումը:

Նշված գործարքները իրականացվել են շուկայում գործող պայմաններից և տոկոսադրույքներից ելնելով:

31.12.2019-ի դրությամբ Կազմակերպության հետ կապված կողմերի գործարքների գծով առկա են հետևյալ մնացորդները:

Վարկային կազմակերպության հետ կապված անձանց մոտ տեղաբախշված միջոցներ՝ բանկային հաշիվներ, ավանդներ, վարկեր և այլ փոխառություններ	/հազ.դրամ/
Մնացորդը առ 31.12.2018թ	5.738.410,0
տրամադրված վարկեր, ավանդներ	13.371.851,0
մարված վարկեր, ավանդներ	13.418.527,0
Մնացորդը առ 31.12.2019թ.	5.691.734,0
Տոկոսային եկամուտ	658.764,0

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	հազ.դրամ
Մնացորդը առ 31.12. 2018	5.982.000,0
ստացված գումար	--
վճարված գումար	--
վերագնահատում	-3.240,0
Մնացորդը առ 31.12.2019	5.978.760,0
Տոկոսային ծախս	543.929,0

Գործարքներ	Պայմանագրի գին /ամսական/	Տևողություն
Տարածքի վարձակալություն	200,0 հազ.դրամ	15 տարի
Տարածքի վարձակալություն	200,0 հազ.դրամ	Անժամկետ
Տարածքի վարձակալություն	250,0 հազ.դրամ	20 տարի
Տարածքի վարձակալություն	2.500.0 հազ.դրամ	15 տարի

Կազմակերպության և բաժնետիրոջ, բաժնետիրոջ հետ կապակցված անձի միջև կնքված վարձակալության պայմանագրերի համաձայն վերջիններիս սեփականության իրավունքով պատկանող տարածքները վարձակալվել են՝ Կազմակերպության գործունեությունն ապահովելու նպատակով:

2019թ-ի մինչև դեկտեմբերի 31-ը Կազմակերպության ղեկավարությանը հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված վճարների ընդհանուր գումարը կազմում է **118,458,0** հազ << դրամ: